

Tampere edelläkävijäksi – turpeesta siirryttävä uusiutuviin Naistenlahden voimalaitoksessa

Turpeen kaivu ja polttaminen kiihdyttävät ilmastonmuutosta. Lisäksi turpeen kaivu pilaa vesistöjä ja heikentää suoluonnon monimuotoisuutta. Turpeen polton kasvihuonekaasupäästöt ovat jopa suuremmat kuin kivihiehellä.

Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri ja Tampereen yhdistys ovat hiljattain esittäneet Tampereen kaupungille ja Sähkölaitokselle, että turpeen käyttö polttoaineena Naistenlahden voimalaitoksessa lopetetaan. Aloite on tehty samalla kaikille Tampereen valtuustoryhmille, jotta siitä syntyisi myös valtuustoaloite.

Asia on ajankohtainen, sillä Tampereen Sähkölaitos on hakenut joulukuussa 2017 ympäristölupaa Naistenlahti 2:n voimalaitoksen uusimiselle Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolta. Pirkanmaan ELY-keskus on päättänyt, että asiassa ei sovelleta ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA). Asia ei ole toistaiseksi ollut julkisuudessa lainkaan, eikä lupahakemuksaan ole vielä nähtävillä. Muista asiakirjoista selviää, että uudessa voimalaitoksessa poltettaisiin 30–100 % biopolttoaineita (puuta) ja 0–70 % turvetta. Uuden voimalaitoksen niin sanottu suunnitteluarvo turpeen osuudelle on 30 prosenttia. Tämä ei ole riittävää, vaan osuuden pitää olla 0.

Jos Tampere lopettaa turpeen polton Naistenlahdessa nyt, se kerää mainetta edelläkävijänä. Jos sen sijaan otetaan käyttöön uusi, turvetta polttava voimalaitos, kaupunki juuttuu jälkijunaan. Turpeen poltto loppuu Suomessa joka tapauksessa muutaman kymmenen vuoden kuluessa ilmastosyistä. Energiaratkaisujen pitää edistää tätä suuntausta.

Myös puun käyttöön liittyy ongelmia, mutta uusiutuvana se on parempi vaihtoehto kuin turve, jonka uusiutuminen kestää tuhansia vuosia. Turpeesta luovuttaessa myös esimerkiksi geotermistä energiaa ja aurinkoenergiaa pitäisi kehittää Tampereella voimakkaasti, jotta puuta ei tarvitsisi käyttää niin paljon.

Turpeen kaivu ja poltto nopeuttavat ilmastonmuutosta, mutta konkreettisimmin kaivun vaikutukset näkyvät suoluonnossa ja vesistöissä. Tampereen Sähkölaitos on tällä hetkellä suoraan mukana soiden ja vesistöjen tilaa heikentävässä toiminnassa, kun se hankkii turvetta valtionyhtiö Vapolta.

Vapo on turpeenotollaan tuhonnut luonnonsuojelullisesti arvokkaita soita ja osaltaan pilannut vesistöjä myös Pirkanmaalla. Parhaillaan Vaasan hallinto-oikeus pohtii, onko aluehallintoviraston yhtiölle myöntämä ympäristölupa Ylöjärven Talasnevan laajennusalueen turpeenottoon lainmukainen. Laajennus sijaitsee maakuntakaavan luonnon monimuotoisuuden ydinalueella, ja suon kuivatusvedet kuormittaisivat toistaiseksi erinomaisessa tilassa säilynyttä Aurejärveä. Vapon ympäristöluvan perusteella Talasnevan turve poltettaisiin mitä ilmeisimmin Naistenlahdessa.

Viime syksynä aluehallintovirasto hylkäsi Vapon ja toisen hakijan ympäristölupahakemuksen Parkanon ja Kihniön Louhinevan turpeenottoon. Hakemuksen mukaan tämäkin turve olisi poltettu Naistenlahdessa, mutta lupa jäi tulematta. Uhanalainen riekko voi siis elää Louhinevalla kuin ennenkin.

Juho Kytömäki
Aluesihteer
Suomen luonnonsuojeluliiton (SLL) Pirkanmaan piiri ry.

Antti Putaja
Puheenjohtaja
SLL:n Tampereen yhdistys ry.